

516 AE I

Riigikogu avaldus

Iraagi Kurdistanis iseseisvusreferendumi puhul

Meenutades, et:

- rahvusliku enesemääramise õigus, mille alusel on 1918. aastal loodud Eesti Vabariik, on ÜRO põhikirja kaudu jätkuvalt kehtiv rahvusvahelise õiguse põhiprintsiip,
- Eesti Vabariik austab territoriaalse terviklikkuse põhimõtet,
- riikide piire saab muuta ainult rahumeelsel teel, demokraatlike, vabade ja võrdsete rahva tahteavalduste kaudu,
- Esimese maailmasõja osalisriigid sõlmisid 1920. aastal Sèvres' lepingu, millega tunnustasid kurdi rahva õigust enesemääramise referendumile,
- Eesti Vabariik on oma esindaja, Rahvasteliidu piirikomisjoni esimehe kindral Johan Laidoneri isikus osaline Iraagi Vabariigi praeguse riigipiiri rahvusvahelisel kindlaksmääramisel,
- Eesti Vabariik on kandnud alates 2003. aastast Iraagi demokraatia kaitsel kaotusi 20 langenu ja haavatu näol,
- Eesti Vabariik püüdleb alati konfliktide rahumeelse lahendamise poole,

Riigikogu:

- kinnitab, et austab Iraagi Vabariigi territoriaalset terviklikkust, kuni selle säilitamine ei too kaasa Iraagi kurdi vähemuse inim- ja poliitiliste õiguste vägivaldset allasurumist,
- mõistab kurdi rahva legitiimseid püüdlusi rahvuslikul enesemääramisel,
- kutsub kõiki osapooli Iraagi Kurdistanis iseseisvusreferendumi järele säilitama rahumeelne, läbipaistev, demokraatlik ja ühsteisest lugupidav asjaajamine,
- kutsub kõiki piirkonna riike üles mitte sekkuma Iraagi Vabariigi siseasjadesse,
- kutsub Iraagi Vabariigi valitsust ja Kurdistanis autonoomse piirkonna valitsust referendumijärgses olukorras lahendama Iraagi Kurdistanis staatuse küsimus läbirääkimiste teel,
- loodab 25. septembril korraldatud Iraagi Kurdistanis iseseisvusreferendumist sammu Iraagi kurdi vähemuse staatuse küsimuse vägivallatuks lahendamiseks rahvaste enesemääramisõiguse ja territoriaalse terviklikkuse printsiibi kompromissina.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 2017

Esitab väliskomisjon esimeseks lugemiseks 18.10.2017.
Komisjoni ettepanek on viia läbi eelnõu lõpphääletus.
Eelnõu avaldusena vastuvõtmiseks on nõutav poolthääletenus.

(allkirjastatud digitaalselt)
Marko Mihkelson
Väliskomisjoni esimees